

MODULUL METODOLOGIA REALIZĂRII

ACTIVITĂȚILOR DE GRUP CU PĂRINȚII. STRUCTURA ACTIVITĂȚILOR, PROFILUL FACILITATORULUI.

SCOPUL

Familiarizarea participanților cu metodologia activităților psihosociale de grup cu părinții.

OBIECTIVE

- participanții să se familiarizeze cu structura unei activități cu părinții;
- participanții să deprindă mecanisme de planificare a activităților psihosociale cu părinții;
- participanții să-și consolideze capacitățile de debriefare și evaluare a unei activități cu părinții.

DURATA

120 minute

MATERIALE NECESARE

- foi flipchart;
- carioci;
- material teoretic (anexe).

PAȘI

1. Brainstorming (10 min.)

Participanții sunt rugați să răspundă la întrebările:

- Când și cum organizați ședințele cu părinții?;
- Cum stabiliți tematicile pentru ședințele cu părinții?.

Răspunsurile participanților se scriu pe foaie flipchart. Se face o generalizare și analiză a celor expuse de participanți.

2. Lucrul în grup (20 min.)

Participanții sunt repartizați în 2 grupuri, fiecare grup realizează sarcina primită:

I grup – enumerați, în opinia dumneavoastră, așteptările părinților de la ședințele cu părinții;

II grup – enumerați, în opinia dumneavoastră, așteptările cadrelor didactice de la ședințele cu părinții.

3. Activitate. Metodologia ședințelor cu părinții (20 min.)

- Ce resurse vă pot ajuta să răspundeți tuturor necesităților părinților?;
- Cum organizați ședințele cu părinții?.

Participanții își expun experiențele și opiniile la subiectul abordat.

4. Activitate. Portretul – model al facilitatorului (20 min.)

Participanții sunt repartizați în grupuri a câte 5-6 persoane și sunt rugați să elaboreze portretul unui facilitator ideal al ședințelor cu părinți. Ce calități și competențe trebuie să le posedez?

Participanții prezintă rezultatele activității, justificând calitățile menționate.

Facilitatorul prezintă suportul teoretic. (Fișa resursă A)

5. Activitate. Deosebirile dintre profesorul tradițional și un facilitator (20 min.)

Participanții lucrează în aceleași grupuri ca la activitatea precedentă și elaborează o listă a deosebirilor dintre profesorul tradițional și facilitator. Facilitatorul comentează și prezintă materialul teoretic corespunzător. (Fișa resursă A)

6. Activitate practică (30 min.)

În cele ce urmează, participanților li se propune simularea unei activități cu părinții. (Fișa resursă B)
„Istoria numelui”

Participanții iau loc pe scaune, aranjate sub formă de cerc. Facilitatorul ține în mână un obiect, rând pe rând transmis la fiecare persoană. Atunci când participanții primesc obiectul, trebuie să spună cum se simt, care le e dispoziția de moment, dacă aceasta este legată de venirea lor la activitate sau de alt factor? În grupul mare, facilitatorul roagă participanții să se gândească pentru un moment la numele său, să-și amintească aspecte legate de istoria acestui nume, de persoana/persoanele care l-au ales, precum și la motivul acestei alegeri.

Rând pe rând, participanții povestesc istoria numelui lor, așa cum o știu, cum și-o amintesc sau cum le-a fost povestită de cineva din familie. Totodată, la dorință, părinții pot numi o calitate ce îi caracterizează, să prezinte un lucru pe care-l pot cel mai bine să-l facă etc.

Analiza activității:

- Ce înseamnă pentru voi numele vostru?;
- Vă place numele pe care-l purtați? Dacă ar fi să vi-l schimbați cu un altul, care ar fi acesta?;
- Credeți că numele persoanei poate să-i influențeze cumva viața?;
- Cât de important este pentru un om să-și cunoască istoria numelui?;
- Ați vorbit vreodată cu copiii despre istoria numelui lor? Cum s-au simțit? Cum v-ați simțit?;
- E important pentru voi să fiți alintat cu diminutivul numelui vostru? De ce?;
- Cine vă alintă cel mai des?;
- Cât de des vă alintați copiii utilizând diminutivul numelui lor? Cum vă simțiți când o faceți? Cum se simt copiii?

Evaluare

- Cum vă simțiți?;
- Cât de dificil a fost exercițiul?;

- Ce v-a plăcut la activitatea de azi?;
- Ce nu v-a plăcut la activitatea de azi?;
- Ce gânduri v-a provocat activitatea de azi?;
- Cum puteți aplica activitatea în relație cu copilul/copiii voștri?.

Temă pentru acasă

- Pe parcursul săptămânii, până la următoarea, întâlnire găsiți timp să stați de vorbă cu copilul și să-i povestiți istoria numelui lui: cine i-a dat numele? De ce i-a fost dat numele pe care-l poartă? Ce semnificație are numele pe care îl poartă (dacă cunoașteți)?;
- Încercați ori de câte ori aveți ocazia să alinați copilul numindu-l cu diminutivul numelui său, în prealabil întrebându-l cum îi place să i se spună;
- Observați reacțiile copilului.

La final, participanții își exprimă opinia față de activitate.

Fișa resursă A

Rolul facilitatorului într-un grup de maturi

În lucrul cu grupurile, în funcție de împrejurări și scopul urmărit, facilitatorul poate juca unul din rolurile:

1. **Arhitect al relațiilor sociale** – creează atmosfera în așa fel încât participanții se simt confortabil și în siguranță, că sunt apreciați, li se poartă de grijă, astfel ca ei să obțină cele mai bune rezultate. Acest rol se pune în aplicare din momentul intrării primului participant în sală;
2. **Organizator** – se asigură că toate lucrurile de care va avea nevoie să fie la locul cuvenit, mobilierul din sală să fie aranjat în așa fel încât să contribuie la realizarea scopurilor urmărite, toate materialele să fie pregătite;
3. **Catalizator activ** – susține grupul și îl ajută să progreseze, se asigură că grupul e suficient de energic pentru a realiza activitățile calitativ, permanent stimulează grupul;
4. **Interpretatorul sarcinilor și conceptelor de bază a cursului** – explică de ce li se cere participanților să realizeze o activitate sau alta și în ce mod activitățile se integrează în obiectivele generale ale cursului. Motivația participanților ce cunosc țelul activităților e cu mult mai mare. La fel, facilitatorului îi revine rolul de a explica momentele principale ale discuției, ideile de bază și noile concepte;
5. **Compozitor și dirijor** – un program de instruire presupune o mulțime de idei, activități, exerciții; totodată, aici sunt prezenți participanții ce suplinesc experiența generală a grupului cu ceva individual. Facilitatorul e compozitorul, deoarece proiectează programul cursului, îmbinând eficient activitățile și e dirijorul, deoarece contribuie la armonizarea activității grupului, încurajând fiecare participant să interpreteze aceeași „piesă” într-o manieră proprie, unică;
6. **Antrenor** – contribuie la crearea condițiilor oportune pentru participanți în vederea dezvoltării noilor deprinderi și a le consolida pe cele avute. În acest sens, facilitatorul ajută participanții să găsească cele mai eficiente căi de aplicare a noilor deprinderi; instrucțiunile concrete și precise vor stimula participanții să încerce noile modele de comportament;
7. **Îndrumător** – încurajează, conduce și educă, reprezintă modelul tipurilor de comportament pe care participanții le vor prelua pe parcurs. E important de a stabili relații optime atât cu grupul în întregime, cât și cu fiecare participant în parte;
8. **Învățător** – în sens tradițional, facilitatorul e cel ce posedă informația pentru a o transmite participanților. Informația trebuie percepută și înțeleasă de participanți, astfel încât să învețe a o aplica în viața de zi cu zi;
9. **Inițiator** – provoacă participanții la anumite acțiuni, reprezintă un imbold pentru a-i ajuta să-și conștientizeze valorile și convingerile în ceea ce fac. Schimbarea e dificilă, deoarece subiectul schimbării e convins de corectitudinea comportamentului lui. Facilitatorul pune la îndoială aceste convingeri și o face cu mult tact și respect, fără judecăți sau ironizări;
10. **Actor** – facilitatorul își continuă activitatea chiar dacă e indispus, stresat sau obosit.

Un bun facilitator, deși posedă și însușirile caracteristice tradiționale ale învățătorului, totuși se deosebește de acesta, prin:

ÎNVĂȚĂTOR TRADIȚIONAL	FACILITATOR
Oferă informația	Dirijează discuția
Propune răspunsuri corecte	Propune întrebări corecte, oferind participanților posibilitatea să-și actualizeze experiența personală
El vorbește, participanții ascultă	Vorbește și ascultă în egală măsură, oferind participanților posibilitatea să discute unul cu altul
E figura centrală a procesului de instruire	Coordonează activitățile astfel încât actorii principali devin participanții, ce își asumă responsabilitatea pentru învățare
Își centrează atenția asupra sarcinilor în baza propriei înțelegeri a scopului instruirii	Își centrează atenția asupra necesităților grupului sau a fiecărui participant în parte
Există separat de grup	Face parte din grup, dar totodată este responsabil de dirijarea acestuia
Predă conform planului întocmit anterior	Are un plan pregătit din timp, dar este flexibil, introduce modificări în funcție de necesități
Se consideră expert într-un domeniu dat	E persoana care posedă cunoștințe, dar tinde să afle mai multe, permite participanților să-și prezinte cunoștințele
De regulă povestește puțin despre sine	Povestește despre sine suficient pentru a fi perceput de către grup precum o persoană ca oricare alta, nu doar în calitate de învățător

Sugestii pentru facilitatorii activităților de grup cu părinții

Atitudini și practici

- Ascultați activ. Permiteți părinților să-și încheie gândurile;
- Atunci când un părinte vorbește despre copilul său doar în termeni negativi, întrebați-l pe acesta „Ce a fost pozitiv în comportamentul copilului?”;
- Încurajați părintele în rolul său;
- Permiteți părinților să-și dezvolte gândurile. Când se discută în grup și credeți că mesajul unuia dintre părinți nu a fost clar, puneți întrebări de concretizare;
- Nu judecați comportamentul părintelui, chiar dacă sunteți de părerea că comportamentul nu e unul bun. Exclueți aprecierile de tipul: „Ați procedat foarte rău sau urât”, „Nu trebuie să procedați așa” etc.;
- Nu dați sfaturi; cereți grupului să se dea cu părerea referitor la o situație sau alta;
- Fiți empatic cu părinții, însă nu înseamnă să acceptați tot ceea ce fac sau cred ei;
- Permiteți părinților să vorbească despre ce cred la moment că-i interesează mai mult, în legătură cu copiii lor;
- Încurajați părinții să participe la discuție. Întrebați-i ce cred despre un subiect sau altul;
- Mai mult ascultați, dirijați discuția decât să vorbiți;

- Dacă nu vă reușește să realizați programul din timp, fiți flexibil, puteți să-l schimbați în funcție de necesitățile grupului. Astfel, veți avea mai multe șanse să obțineți rezultate decât atunci când încercați să țineți participanții în limitele stricte ale planului;
- Valorificați experiențele pozitive ale părinților, cerându-le să le împărtășească cu membrii grupului;
- Fiți tolerant. Acceptați faptul că veți întâlni situații sau comportamente inadmisibile. Discutați-le în grup, fără a le judeca;
- Creați un mediu favorabil pentru exprimare a tuturor părinților;
- Când nu știți cum să procedați într-o situație sau alta, nu faceți nimic. Mențineți o pauză împreună cu grupul. Asta o să vă permită să vă adunați cu gândurile;
- Glumiți cu părinții, când e cazul.

Fișa resursă B

Organizarea activităților cu părinții

Motto: „Spune-mi și am să uit.
Arată-mi și poate nu-mi voi aminti.
Implică-mă și am să înțeleg.”
(proverb american)

În general, comportamentul parental e inspirat din propria experiență de viață a părinților, astfel perpetuând atât aspecte pozitive, cât și negative, pe parcursul mai multor generații. Programul pe care îl propunem, vine în sprijinul tuturor celor implicați în educația copilului. Scopul constă în modificarea opticii pe care părinții o au asupra întâlnirilor din mediul școlar. Această modificare, poate deveni un pas în îmbunătățirea relației dintre părinte și copil, părinte și cadrul didactic.

Educația părinților poate fi:

- educația copilului;
- un studiu al dezvoltării copilului;
- formare de abilități de comunicare și analiză a copilului;
- un examen cognitiv al sarcinilor secvențiale în creșterea, dezvoltarea și educarea copilului.

Acest program nu-și propune să substituie clasicele ședințe cu părinții, dar pe lângă acestea e bine să se lucreze și în acest mod cu părinții, în vederea dezvoltării relației școală-familie.

Ghidul conține descrierea a 10 ateliere ce vor fi realizate în cadrul programului. Atelierele sunt interactive, conținând și aplicații cu caracter ludic, ce necesită un grad mare de implicare din partea părinților, cadrelor didactice și, unde e cazul, din partea copiilor.

Pentru a vă asigura de participarea activă a părinților, vă recomandăm să trimiteți, anterior primei întâlniri, o scrisoare către părinți, prin care să-i invitați să se implice, alături de copiii lor, în derularea programului.

Vă sugerăm să respectați structura fiecărui atelier, având posibilitatea totodată să fiți creativi, adaptând activitățile propuse la specificul clasei, școlii, mediului dvs.

Pe parcursul implementării programului, indiferent la care etapă de implementare a acestuia sunteți, **rețineți:** la începutul fiecărei activități, pe măsură ce părinții intră în sală: vă salutați, vorbiți cu ei în grupuri de 2-3 persoane, despre ce li s-a întâmplat recent, despre cum le merge ziua, despre vreme sau alte subiecte neutre, dar ușoare pentru conversație.

Evitați să stați de vorbă în grup cu colegii voștri, să ignorați intrarea părinților, să așteptați sosirea participanților fără să comunicați cu cei care au venit deja, oricât de obosit sunteți.

Lipsa de comunicare dinainte de începutul ședinței se va răsfrânge negativ asupra cursului acesteia deoarece se va încuraja o închidere a canalelor de comunicare.

Respectați:

Așezați scaunele în cerc (această așezare reflectă poziții egale pentru toți participanții, totodată dă posibilitate participanților să se vadă reciproc).

Dacă în sală mai sunt colegi ce vă ajută în timpul ședinței e bine să vă așezați în poziții diametral opuse, astfel încât să puteți să vă priviți permanent pentru a coordona eficient grupul.

Notă: descrierea activităților psihosociale de grup cu părinții se regăsesc în documentul suport de curs.